

ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ - ΟΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση Ι.

Να κάνετε πλήρη συντακτική αναγνώριση των ακόλουθων επιρρηματικών συμπερασματικών προτάσεων (συντακτική λειτουργία, εισαγωγή και δικαιολόγηση του τρόπου εκφοράς)

1. Arria funus ita paravit, ut ignoraretur a marito. (23)
2. [...] tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse [...] (28)
3. In eum locum res deducta est, ut [...] salvi esse nequeamus. (37)
4. Tantus furor omnes invaserat, ut pugnare cuperent. (37)
5. Ea victores ferociores reddit, ut [...] necessitate esse cogantur. (37)
6. [...] exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant [...] sed etiam ut victor obsequatur iis [...] (37)
7. In hoc [...] me traxit, ut primum exsulem deinde hostem te viderem?(43)

Λύση

1. Arria funus ita paravit, ut ignoraretur a marito. (23)

Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα της κύριας (paravit). Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι **καταφατική**. Εκφέρεται με (**δυνητική**) υποτακτική, γιατί το αποτέλεσμα θεωρείται **υποκειμενική** κατάσταση, χρόνου **παρατατικού** (ignoraretur) γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (paravit) και αναφέρεται στο παρελθόν. Παρουσιάζεται **ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων**, καθώς το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (**συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης**) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Η δευτερεύουσα συμπερασματική προεξαγγέλλεται από το τροπικό επίρρημα *ita* της κύριας πρότασης.

2. [...] tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse [...] (28)

Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα της κύριας (est adfectus). Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο *ut* (*nihil*), γιατί είναι **αρνητική**. Εκφέρεται με (**δυνητική**) υποτακτική, γιατί το αποτέλεσμα θεωρείται **υποκειμενική** κατάσταση, χρόνου **ενεστώτα** (possit) γιατί εξαρτάται από ρήμα **αρκτικού** χρόνου (est adfectus), είναι παρακείμενος με σημασία

ενεστώτα) και αναφέρεται στο παρόν. Παρουσιάζεται **ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων**, καθώς το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (**συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης**) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Η δευτερεύουσα συμπερασματική προεξαγγέλλεται από τη δεικτική αντωνυμία *tanto* της κύριας πρότασης.

3. *In eum locum res deducta est, ut [...] salvi esse nequeamus.* (37)

Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα της κύριας (*deducta est*). Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι **καταφατική**. Εκφέρεται με (**δυνητική**) **υποτακτική**, γιατί το αποτέλεσμα θεωρείται **υποκειμενική** κατάσταση, χρόνου **ενεστώτα** (*nequeamus*) γιατί εξαρτάται από ρήμα **αρκτικού** χρόνου (*deducta est*, παρακείμενος με σημασία ενεστώτα) και αναφέρεται στο παρόν. Παρουσιάζεται **ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων**, καθώς το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (**συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης**) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Η δευτερεύουσα συμπερασματική προεξαγγέλλεται από την αντωνυμία *eum* της κύριας πρότασης.

4. *Tantus furor omnes invaserat, ut pugnare cuperent.* (37)

Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα της κύριας (*invaserat*). Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι **καταφατική**. Εκφέρεται με (**δυνητική**) **υποτακτική**, γιατί το αποτέλεσμα θεωρείται **υποκειμενική** κατάσταση, χρόνου **παρατατικού** (*cuperent*) γιατί εξαρτάται από ρήμα **ιστορικού** χρόνου (*invaserat*) και αναφέρεται στο παρελθόν. Παρουσιάζεται **ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων**, καθώς το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (**συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης**) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Η δευτερεύουσα συμπερασματική προεξαγγέλλεται από τη δεικτική αντωνυμία *tantus* της κύριας πρότασης.

5. *Ea victores ferociores reddit, ut [...] necessitate esse cogantur.* (37)

Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα της κύριας (*reddit*). Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι **καταφατική**. Εκφέρεται με (**δυνητική**) **υποτακτική**, γιατί το αποτέλεσμα θεωρείται **υποκειμενική** κατάσταση, χρόνου **ενεστώτα** (*cogantur*) γιατί εξαρτάται από ρήμα **αρκτικού** χρόνου (*reddit*) και αναφέρεται στο παρόν. Παρουσιάζεται **ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων**, καθώς το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (**συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης**) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Η δευτερεύουσα συμπερασματική προεξαγγέλλεται από το επίθετο συγκριτικού βαθμού *ferociores* της κύριας πρότασης που εδώ λειτουργεί με επιτακτική σημασία (*tam feroces*).

6. [...] exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant [...] sed etiam ut victor obsequatur iis [...] (37)

Δευτερεύουσες επιρρηματικές συμπερασματικές προτάσεις που λειτουργούν συντακτικά ως επιρρηματικοί προσδιορισμοί του αποτελέσματος στο ρήμα της κύριας (sunt). Εισάγονται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι **καταφατικές**. Εκφέρονται με (**δυνητική**) **υποτακτική**, γιατί το αποτέλεσμα θεωρείται **υποκειμενική** κατάσταση, χρόνου **ενεστώτα** (fiant, obsequatur) γιατί εξαρτώνται από ρήμα **αρκτικού** χρόνου (sunt) και αναφέρονται στο παρόν. Παρουσιάζεται **ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων**, καθώς το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (**συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης**) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Οι δευτερεύουσες συμπερασματικές προεξαγγέλλονται από τη δεικτική αντωνυμία *tales* της κύριας πρότασης.

7. In hoc [...] me traxit, ut primum exsulem deinde hostem te viderem? (43)

Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα της κύριας (traxit). Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι **καταφατική**. Εκφέρεται με (**δυνητική**) **υποτακτική**, γιατί το αποτέλεσμα θεωρείται **υποκειμενική** κατάσταση, χρόνου **παρατατικού** (viderem) γιατί εξαρτάται από ρήμα **ιστορικού** χρόνου (traxit) και αναφέρεται στο παρελθόν. Παρουσιάζεται **ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων**, καθώς το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (**συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης**) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Η δευτερεύουσα συμπερασματική προεξαγγέλλεται από τη δεικτική αντωνυμία *hoc* της κύριας πρότασης.

Ημερομηνία τροποποίησης: 4/10/2011